

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІНЖЕНЕРНИЙ ІНСТИТУТ
ФАКУЛЬТЕТ БУДІВНИЦТВА ТА ЦИВІЛЬНОЇ ІНЖЕНЕРІЇ
КАФЕДРА ПРИКЛАДНОЇ ЕКОЛОГІЇ ТА ОХОРОНИ ПРАЦІ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету будівництва
та цивільної інженерії

_____ О.І. Федченко

«___» вересня 2019

ОХОРОНА ПРАЦІ В ГАЛУЗІ ТА ЦИВІЛЬНИЙ ЗАХИСТ

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

підготовки МАГІСТРА

Укладач д.т.н., професор кафедри ПЕОП Купіс Ю.В.

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри прикладної екології
та охорони праці

Протокол №__ від «__»_____ 2019 р.
Завідувач кафедри прикладної екології
та охорони праці

_____ Г.Б. Кожемякін

Ухвалено науково-методичною радою
факультету будівництва та цивільної
інженерії

Протокол №__ від «__»_____ 2019 р.
Голова науково-методичної ради
факультету будівництва та цивільної
інженерії

_____ І.А. Арутюнян

2019 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	-	вибіркова цикл професійної підготовки	
Розділів – 2	-	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин – 90		1-й	1-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 4,4	-	Лекції	
		14 год.	6 год.
		Практичні	
		14 год.	4 год.
		Самостійна робота	
	Рівень вищої освіти: другий (Магістерський)	62 год.	80 год.
		Вид підсумкового контролю: залік	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання дисципліни «Охорони праці в галузі та цивільного захисту» є формування у здобувачів вищої освіти теоретичних знань та практичних навичок ефективного управління охороною праці, цивільного захисту та поліпшення умов праці у конкретній галузі з обов'язковим дотриманням усіх вимог безпеки.

Завданнями дисципліни є: забезпечення гарантії збереження здоров'я і працездатності працівників у виробничих умовах конкретних галузей господарювання через ефективне управління охороною праці та формування відповідальності у посадових осіб і фахівців за колективну та власну безпеку.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- сучасні професійні стандарти і інші нормативно-правові документи в галузі;
- особливості охорони праці в галузі;
- дію небезпечних та шкідливих виробничих факторів на організм;
- технічні та організаційні заходи захисту від небезпечних та шкідливих виробничих факторів;
- засоби індивідуального захисту;
- заходи подання першої допомоги при нещасному випадку;
- методику оцінки обстановки у надзвичайних ситуаціях;
- основи захисту об'єкта господарської діяльності;
- основні заходи по запобіганню надзвичайних ситуацій і ліквідації їх наслідків;

вміти:

- надавати першу допомогу при нещасному випадку;
- аналізувати небезпечність виробничого обладнання;
- робити основні розрахунки з охорони праці;
- користуватись засобами індивідуального захисту;
- практично оцінювати обстановку у НС;
- приймати рішення з питань охорони праці та цивільного захисту в межах своїх повноважень;
- розробляти і впроваджувати заходи по запобіганню НС і ліквідації їх наслідків;
- приймати організаційно-управлінські рішення в умовах невизначеності.
- досягти таких компетентностей

загальних:

1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;
2. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
3. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
4. Здатність виявляти та оцінювати ризики.

спеціальних (фахових, предметних):

1. Здатність застосовувати існуючі та розробляти нові методи, методики, технології та процедури для вирішення інженерних завдань електроенергетики, електротехніки та електромеханіки.
2. Здатність розробляти та впроваджувати заходи з підвищення надійності, ефективності та безпеки при проектуванні та експлуатації обладнання та об'єктів електроенергетики, електротехніки та електромеханіки.
3. Здатність оцінювати показники надійності та ефективності функціонування електроенергетичних, електротехнічних та електромеханічних об'єктів та систем.

Міждисциплінарні зв'язки.

«Охорона праці в галузі та цивільний захист» відповідно до структурно-логічної схеми освітньо-професійної програми має міждисциплінарні зв'язки з переддипломною практикою та підготовкою кваліфікаційної роботи, дисциплінами: «Автоматизовані системи обліку та керування в енерговикористанні», «Економіко-екологічні аспекти енерговикористання та охорона праці в галузі».

3. Програма навчальної дисципліни

Розділ 1. Охорона праці в галузі***Тема 1. Загальні правові та організаційні питання охорони праці***

Законодавство України в області охорони праці. Загальні положення. Охорона праці жінок. Охорона праці неповнолітніх. Охорона праці в

колективному договорі. Охорона праці в трудовому договорі. Права робітників на охорону праці під час роботи на підприємстві

Тема 2. Розслідування нещасних випадків, професійних захворювань і аварій на виробництві

Загальні положення. Розслідування звичайних нещасних випадків. Спеціальне розслідування нещасних випадків. Розслідування професійних захворювань на виробництві. Розслідування аварій на виробництві.

Тема 3. Проблеми фізіології, гігієни праці та виробничої санітарії

Виробниче середовище та його вплив на організм людини. Класифікація умов праці на виробництві та їх визначення для персоналу. Атестація робочих місць та визначення умов праці для персоналу.

Тема 4. Профілактика виробничого травматизму

Вимоги безпеки до технологічних процесів, обладнання і знарядь праці. Основні види подій, що призводять до травмування і загибелі працівників. Причини настання нещасних випадків, пов'язаних з виробництвом.

Розділ 2. Цивільний захист

Тема 5. Захист цивільного населення у міжнародному та загальнодержавному контексті

Основні положення міжнародного права з питань захисту людей. Цивільний захист України, його завдання. Єдина державна система цивільного захисту та її складові. Надзвичайні ситуації та причини їх виникнення.

Тема 6. Характеристика осередків ураження, що виникають при надзвичайних ситуаціях

Характеристика потенційно небезпечних об'єктів на території України. Хімічно небезпечні об'єкти і зони хімічного забруднення. Радіаційно небезпечні об'єкти і зони радіоактивного забруднення. Вибухо- та пожежонебезпечні об'єкти. Осередок ураження при застосуванні зброї масового ураження (ЗМУ). Осередок ядерного, бактеріологічного, хімічного ураження.

Тема 7. Захист населення у надзвичайних ситуаціях (НС)

Оповіщення населення про загрозу або виникнення НС. Інформування у сфері цивільного захисту. Укриття населення у захисних спорудах. Евакуація населення. Протирадіаційний захист. Спеціальна обробка. Протихімічний, біологічний, медичний захист. Засоби індивідуального та

медичного захисту. Проведення робіт з ліквідації наслідків НС в мирний час та в особливий період.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви тематичних розділів і тем	Кількість годин							
	денна форма				заочна форма			
	усього	у тому числі			усього	у тому числі		
		л	пр.	сам. роб.		л	пр.	сам. роб.
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Розділ 1. Охорона праці в галузі								
Тема 1. Загальні правові та організаційні питання охорони праці	11	2	-	9	13	1	-	12
Тема 2. Розслідування нещасних випадків, професійних захворювань і аварій на виробництві	13	2	2	9	13	1	-	12
Тема 3. Проблеми фізіології, гігієни праці та виробничої санітарії	12	2	2	8	11	-	-	11
Тема 4. Профілактика виробничого травматизму	13	2	2	9	12	1	-	11
Разом за розділом 1	49	8	6	35	49	3	-	46
Розділ 2. Цивільний захист								
Тема 5. Захист цивільного населення у міжнародному та загальнодержавному контексті	11	2	-	9	13	1	-	12
Тема 6. Характеристика осередків ураження, що виникають при надзвичайних ситуаціях	15	2	4	9	16	1	4	11
Тема 7. Захист населення у надзвичайних ситуаціях (НС)	15	2	4	9	12	1	-	11
Разом за розділом 2	41	6	8	27	41	3	4	34
Усього годин	90	14	14	62	90	6	4	80

5. Теми лекційних занять

№ теми	Назва теми	Кількість годин	
		д.ф.	з.ф.
1	Загальні правові та організаційні питання охорони праці	2	1

2	Розслідування нещасних випадків, професійних захворювань і аварій на виробництві	2	1
3	Проблеми фізіології, гігієни праці та виробничої санітарії	2	-
4	Профілактика виробничого травматизму	2	1
5	Захист цивільного населення у міжнародному та загальнодержавному контексті	2	1
6	Характеристика осередків ураження, що виникають при надзвичайних ситуаціях	2	1
7	Захист населення у надзвичайних ситуаціях (НС)	2	1
Разом		14	6

6. Теми практичних занять

№ теми	Назва теми	Кількість годин	
		д.ф.	з.ф.
2	Розрахунок економічної ефективності заходів для запобігання нещасних випадків на виробництві	2	-
3	Розрахунок природного освітлення	2	-
4	Аналіз та прогнозування травматизму і професійної захворюваності на виробництві	2	-
6	Оцінка хімічної обстановки	2	2
6	Оцінка радіаційної обстановки	2	2
7	Оцінка стійкості роботи об'єкту до впливу вражаючих факторів	4	-
Разом		14	4

7. Самостійна робота

№ теми	Назва теми	Кількість годин	
		д.ф.	з.ф.
1	Загальні правові та організаційні питання охорони праці	9	12
2	Розслідування нещасних випадків, професійних захворювань і аварій на виробництві	9	12
3	Проблеми фізіології, гігієни праці та виробничої санітарії	8	11
4	Профілактика виробничого травматизму	9	11
5	Захист цивільного населення у міжнародному та загальнодержавному контексті	9	12
6	Характеристика осередків ураження, що виникають при надзвичайних ситуаціях	9	11
7	Захист населення у надзвичайних ситуаціях (НС)	9	11
Разом		62	80

Індивідуальне завдання

Індивідуальне завдання студента з дисципліни «Охорони праці в галузі та цивільного захисту» складається з двох частин: теоретичної (загальні питання) та практичної (розв'язок задач за різними темами).

План виконання індивідуального завдання

Виконання індивідуальної роботи передбачає такі обов'язкові складові:

1. Обрати тему індивідуального завдання.
2. У індивідуальному завданні повинні бути представлені такі розділи: зміст; вступ, теоретична частина; практична частина; список використаної літератури.
3. Відповіді на питання повинні достатньо розкривати зазначене питання, супроводжуватися ескізами, схемами або графіками, а якщо необхідно і таблицями. При цьому тексти відповідей на питання \ розв'язок задач необхідно погодити з ескізами шляхом цифрових позначень.
4. Оформити індивідуальне завдання згідно з вимогами ДСТУ 8302:2015. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання.
5. Індивідуальне завдання здається на кафедру для реєстрації і перевірки викладачем не пізніше, ніж за 2 (два) тижня до заліку, згідно графіку освітнього процесу.
6. У визначений термін захистити роботу.
7. Орієнтована тематика індивідуальних завдань знаходиться у
Методичних рекомендація
(<https://moodle.znu.edu.ua/mod/resource/view.php?id=139941>)

8. Види контролю і система накопичення балів

Оцінювання навчальних успіхів здобувачів вищої освіти реалізується шляхом проведення поточного та підсумкового контролю успішності. Розподіл балів, які отримують студенти за темами кожної поточної атестації, наведено в таблиці.

Види поточного контролю: опитування; розв'язання практичних, тестових завдань; завдання семантичного напрямку та робота з нормативною базою відповідно до предмета. Види підсумкового контролю: індивідуальне завдання; залік у письмовій формі.

Розподіл балів, які отримують студенти

Назва теми	Кількість балів
Розділ 1	
Тема №1 (опитування, експрес-тестування)	2
Тема №2 (опитування, розв'язання практичного завдання, експрес-тестування)	3
Тема №3 (опитування, розв'язання практичного завдання, експрес-тестування)	3
Тема №4 (опитування, розв'язання практичного завдання, експрес-тестування)	3
Завдання семантичного напрямку та робота з нормативною базою відповідно до	5

Назва теми	Кількість балів
предмета, №1	
Поточна атестація №1 (тестування в системі moodle)	15
Загальна кількість балів	31
Розділ 2	
Тема №5 (опитування, експрес-тестування)	3
Тема №6 (опитування, розв'язання практичного завдання, експрес-тестування)	3
Тема №7 (опитування, розв'язання практичного завдання, експрес-тестування)	3
Завдання семантичного напрямку та відповідно до предмета, №2	5
Поточна атестація №2 (тестування в системі moodle)	15
Загальна кількість балів	29
Всього за поточний контроль знань	60
Підсумковий контроль	40
Разом	100

Вид контролю та система накопичення балів

№	Вид контрольного заходу	Кількість контрольних заходів	Кількість балів за 1 захід	Усього балів
1	Індивідуальне опитування	7	1	7
2	Розв'язок практичних задач	6	1	6
3	Експрес-тестування	7	1	7
4	Виконання завдання семантичного напрямку та робота з нормативною базою (№1 та №2)	2	5	10
5	Тестування в системі moodle (поточна атестація 1 та 2)	2	15	30
	Разом за поточний контроль			60
6	Індивідуальне завдання (теоретична та практична частина)	1	20	20
7	Залік	1	20	20
	Разом за підсумковий контроль			40
	Разом	30		100

Під час **індивідуального опитування** оцінюється рівень знань, продемонстрований у відповідях і виступах на лекційних і практичних заняттях. Бали нараховуються за такими критеріями:

1 бал – відповідь правильна і вичерпна, чітка і лаконічна, логічна і послідовна та надана без допомоги викладача. Студент вільно володіє понятійним апаратом, відповідними категоріями; знаннями законодавчих і нормативних актів та навчального матеріалу, що міститься в основних і додаткових літературних джерелах; уміє застосовувати вивчений матеріал для внесення власних аргументованих суджень у нестандартних ситуаціях, самостійно наводить приклади; схильний до аналізу явищ у їхньому взаємозв'язку і розвитку; уміє ставити та обґрунтовано розв'язувати проблеми;

0,9-0,8 бала – відповідь правильна, але не вичерпна; логічна, але не послідовна та надана без допомоги викладача. Студент добре володіє вивченим матеріалом, вміє аналізувати і систематизувати наукову та методичну інформацію; використовує загальновідомі доводи у власній аргументації, здатен до самостійного опрацювання навчального матеріалу; виконує дослідницькі завдання, але потребує консультації викладача;

0,7-0,6 бала – відповідь в цілому правильна але не повна і не послідовна, логічна але з деякими неточностями, аргументована не переконливо та надана без допомоги викладача. Студент може зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; уміє застосовувати вивчений матеріал у стандартних ситуаціях, але відчуває труднощі під час добору прикладів; здатен опрацювати матеріал самостійно;

0,5-0,4 бала – відповідь не повна і не послідовна, без аргументації та надана за допомогою викладача. Студент володіє програмним матеріалом на початковому рівні (значну частину матеріалу засвоює на репродуктивному рівні). З допомогою викладача здатен відтворювати логіку наукових положень; має фрагментарні навички в роботі з підручником, науковими джерелами; має стійкі навички роботи з конспектом, може самостійно оволодіти більшою частиною навчального матеріалу;

0,3-0,2 бала – відповідь з істотними помилками, фрагментарна, не послідовна, без аргументації та надана за допомогою викладача. Студент володіє основним програмним матеріалом на початковому рівні, виявляє здатність елементарно викласти думку, має фрагментарні уявлення про роботу з науково-методичними джерелами;

0,1 бала – відповідь не впевнена, з принциповими помилками, фрагментарна, без аргументації та надана під керівництвом викладача. Студент не володіє значною частиною основного програмного матеріалу та основними фундаментальними положеннями, допускає у формулюванні основних понять помилки, що спотворюють їх зміст; здатний усно відтворити тільки окремі частини теми.

0 балів – студент відмовився від відповіді.

За **розв'язання практичного ситуаційного завдання (задачі)** бали нараховуються за такими критеріями:

1 бал – студент повністю правильно розв'язав завдання і дав вичерпні аналітичні висновки з урахуванням причинно-наслідкових зв'язків;

0,9-0,8 бала – студент правильно розв'язав завдання і дав аналітичні висновки без урахуванням причинно-наслідкових зв'язків;

0,7-0,6 бала – студент в цілому розв'язав завдання, але розрахунки містять несуттєві помилки і дав аналітичні висновки без урахуванням причинно-наслідкових зв'язків;

0,5-0,4 бала – студент в цілому розв'язав завдання, але розрахунки містять несуттєві помилки і дав не аргументовані, фрагментарні аналітичні висновки;

0,3-0,2 бала – студент частково розв’язав завдання з допущенням суттєвих помилок при використанні методів і дав не аргументовані, фрагментарні аналітичні висновки;

0,1 бала – студент частково розв’язав завдання з допущенням суттєвих помилок при використанні методів і ухилився від аналітичних висновків;

0 балів – студент не розв’язав завдання.

Розв’язання тестових завдань. Експрес-тестування складається з 10 тестових завдань. Тестове завдання містить 4 відповіді, одна з яких є правильною. За правильну відповідь на одне запитання студент отримує 0,1 бала, таким чином, відповівши правильно на всі запитання студент може отримати 1 бал.

Якщо студент не набрав на практичних заняттях допуск до заліку, то він має право добирати бали на консультації.

Виконання завдань семантичного напрямку та робота з нормативною базою відповідно до предмета (№1, № 2) передбачають укладання фахового словника та переліку нормативних документів відповідно до кожної теми курсу.

Даний вид завдання дозволяє перевірити теоретичні знання студента та забезпечити науковий підхід при дослідженні кожної теми курсу. Завдання оцінюється за наступними критеріями:

5 балів – студент повністю правильно виконав завдання, дослідив усі ключові поняття та нормативні джерела за кожною темою курсу;

4-3 бала – студент в цілому виконав завдання, дослідив більшість ключових понять та нормативних джерел за темами курсу;

2-1 бала – студент частково виконав завдання, дослідив близько половини ключових понять та нормативних джерел за темами курсу;

0 балів – студент не виконав завдання.

Поточна атестація № 1 та № 2 дозволяє перевірити теоретичні знання студента та проводиться у формі тестування в системі MOODLE. Максимальна оцінка, яку студент може отримати по результатам тестування, становить 15 балів за кожен контрольний захід.

Теоретична частина складається з 20 тестових завдань. Тестове завдання містить 4 відповіді, одна з яких є правильною. За правильну відповідь на одне запитання студент отримує 0,75 бала. Таким чином, відповівши правильно на всі запитання, студент може отримати максимально 15 балів за кожну атестацію.

Якщо за результатами поточного контролю знань студент отримає менше 35 балів, то до заліку він не допускається.

Підсумковий контроль знань за дисципліною проводиться після закінчення семестру у формі **заліку**, який проводиться в два етапи:

- виконання індивідуального завдання, звіт про його виконання та захист;

- відповідь на 20 тестових завдань, кожне з яких оцінюється в 1 бал.

У процесі підсумкового контролю викладачем використовується така шкала оцінювання:

Види контрольного заходу	Результат	Кількість балів за 1 захід
Індивідуальне завдання	Виконання індивідуального завдання (теоретичної та практичної частини)	10
	Звіт про виконання індивідуального практичного завдання та захист	10
Залік	Тестування	20
Всього		40

За виконання індивідуального практичного завдання бали нараховуються за такою схемою:

1. Результат виконання індивідуального практичного завдання і написання звіту оцінюється за такими критеріями:

10-9 балів – усі ключові поняття теми, проблеми, ідеї ґрунтовно відібрано, визначено й описано; основні факти, що підтверджують деталі, включено й докладно описано; результати систематизовано, надано обґрунтовані висновки, робочі документи складено в повному обсязі за ключовими положеннями проведеного дослідження;

8-6 балів – більшість ключових понять теми, проблем, ідей відібрано, добре визначено й описано; більшість основних фактів, що підтверджують деталі, включено й досить добре описано, але є незначні неточності; отримані результати систематизовано, надано не досить обґрунтовані висновки, робочі документи складено в повному обсязі за ключовими положеннями проведеного дослідження, але за структурою мають недоліки;

5-3 бали – близько половини ключових понять теми, проблем, ідей відібрано, визначено й описано; включено майже половину основних фактів, що підтверджують деталі; тільки частка відібраної інформації є правильною а решта – неточна або відсутня; отримані результати не систематизовано; надано не коректні висновки, робочі документи складено частково і не повністю розкривають ключові положеннями проведеного дослідження;

2-1 бала – незначну кількість ключових понять теми, проблем, ідей відібрано, визначено й описано; факти, що підтверджують деталі, не включено або включено недостатньо; інформація здебільшого неточна або не стосується досліджуваного питання; висновки відсутні, робочі документи складено частково, з помилками, або не відповідають ключовим положенням проведеного дослідження;

2. Захист індивідуального практичного завдання, оцінюється за такими критеріями:

10-9 балів – студент вільно володіє досліджуваним матеріалом та чітко надає повні, логічні та ґрунтовні відповіді на запитання; аргументує власні висновки та пропозиції; демонструє глибокі знання самостійно опрацьованих додаткових джерел навчальної та наукової літератури;

8-6 балів – студент володіє досліджуваним матеріалом, надає правильні відповіді на запитання; але не всі власні висновки та пропозиції аргументує; демонструє знання самостійно опрацьованих додаткових джерел тільки навчальної літератури;

5-3 бали – студент частково володіє досліджуваним матеріалом, надає не повні відповіді на запитання; затрудняється з аргументацією власні висновків; демонструє часткові знання самостійно опрацьованих додаткових джерел тільки навчальної літератури;

2-1 бала – студент частково володіє досліджуваним матеріалом, неправильно відповідає на запитання або взагалі нічого не відповідає; власні висновки, не аргументує; демонструє часткові знання самостійно опрацьованих додаткових джерел тільки навчальної літератури.

У разі, якщо студент не виконав та не захистив індивідуальне практичне завдання на мінімальну оцінку, то робота повертається на опрацювання.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов'язковим повторним курсом)		

9. Рекомендована література

Основна:

1. НПАОП 0.00-1.28-10 Правила охорони праці під час експлуатації електронно-обчислювальних машин. Наказ Держгірпромнагляду від 26.03.2010 р. № 65.

2. Гігієнічні нормативи ГН 3.3.5-8-6.6.1-2002 «Гігієнічна класифікація праці за показниками шкідливості та небезпечності факторів виробничого середовища, важкості та напруженості трудового процесу». Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 27.12.2001 № 528.

3. Міжнародний стандарт ISO 26000:2010 - «настанова по соціальній відповідальності». ISO 26000: 2010 (Draft) Guidance on Social Responsibility.
4. Куріс Ю.В., Белоконь К.В., Рижков В.Г. Основи охорони праці: навч. посібник. Запоріжжя: ЗДІА, 2015. 180 с.
5. Белоконь К.В. Суржицька Л.А., Цимбал В.А. Цивільний захист: конспект лекцій. Запоріжжя: ЗДІА, 2015. 70 с.
6. Ярошевська В.М., Чабан В.Й. Охорона праці в галузі: навч. посібник для студентів вищих навчальних закладів. Київ: Професіонал, 2004. 286с.
7. Протоєрейський О.С., Запорожець О.І. Охорона праці в галузі: навч. посібник. Київ: Книжкове вид-во НАУ, 2005. 268с.
8. Русаловський А.В. Правові та організаційні питання охорони праці: навч. посібник. Київ: Університет «Україна», 2009. 295с.
9. Гогіташвілі Г.Г., Карчевські Є.Т., Лапін В.М. Управління охороною праці та ризиком за міжнародними стандартами: навч. посібник. Київ: Знання, 2007. 367 с.
10. Жидецький В.Ц. Основи охорони праці: підручник для студентів вищих навчальних закладів Львів: Афіша, 2005. 318с.
11. Лапін В.М. Основи охорони праці: навч. посібник для студентів вищих навчальних закладів. Львів: ЛБІ НБУ, 2004. 142с.
12. Медведєв Е.Н., Сорокін Г.Ф. Основи охорони праці: навч. посібник для студентів вищих навчальних закладів. Київ: Професіонал, 2008. 208с.
13. Бикова О.В., Болієв О.В., Деревинський Д.М. Основи цивільного захисту: навч. посібник. Київ: Професіонал, 2008. 223 с.
14. Основи цивільного захисту: навчальний посібник / Васійчук В.О., Гончарук В.Є., Качан С.І., Мохняк С.М. Львів: ЛБІ НБУ, 2010. 384 с.
15. Оцінка обстановки у надзвичайних ситуаціях: навч. посібник / Гончарук В.Є., Качан С.І., Орел С.М., Пуцило В.І. Львів: НУ «Львівська політехніка», 2004. 136 с.

Додаткова:

1. Агеєв Є.Я. Основи охорони праці: навч. посібник для самот. роботи по вивченню дисципліни. Львів: Новий Світ, 2009. 404 с.
2. Захист населення і територій від надзвичайних ситуацій. Т. 1 «Техногенна та природна небезпека»: посібник / Євдін О.М., Могильниченко В.В. та ін. Київ: КІМ, 2007. 636 с.
3. Захист населення і територій від надзвичайних ситуацій. Т.3 «Інженерно-технічні заходи цивільного захисту (цивільної оборони) та містобудування»: посібник / Євдін О.М., Могильниченко В.В. та ін. Київ: КІМ, 2008. 152 с.
4. Михайлюк В.О. Цивільний захист: навч. посібник. Ч. 3: Цивільна оборона. Миколаїв: УДМТУ, 2002. 155 с.
5. Міговіч Г.Г. Довідник з цивільної оборони. Київ: ЗАТ «Українська технологічна група», 1998. 526 с.
6. Депутат О.П. Цивільна оборона: навч. посібник. Львів: Новий Світ, 2005. 338 с.

Інформаційні ресурси:

1. Офіційний веб-портал Верховної ради України.
URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/5403-17>
2. Офіційний веб-портал Кодексу України.
URL: https://urist.ua.net/кодекси/кодекс_цивільного_захисту_україни
3. Офіційний веб-портал Цивільного захисту України.
URL: http://protokol.com.ua/ua/kodeks_tsivilnogo_zahistu_ukraini_1
4. Офіційний веб-портал Головного управління Держпраці в Запорізькій області.
URL: <http://zp.dsp.gov.ua>
5. Офіційний веб-портал системи електронного забезпечення навчання ЗНУ.
URL: <https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=8436>

Погоджено

з навчальним відділом _____

« _____ » _____